

To the first group there can be attributed such factors as production capacity of the motor transport sector, its financial state and efficiency of the management system, resource availability, which generally determine the competitiveness of the sector. The second group of the factors includes those influencing the level of investment climate and determining at the national level the profitability (macroeconomic indicators) and riskiness (political, economic and social factors) of investment activity as well as the indicators that define the investment image of the country determining its place in international rankings of IA.

The internal factors influence the efficiency of MTE functioning (indicators of financial and economic activity) and possibility of attracting investment resources directing them at its development and their repayment to the investor.

ЗАХОДИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НБУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мануїлов О.В.

*Науковий керівник: Любіч О.О., д.е.н., професор
ДННУ «Академія фінансового управління»*

Важливим інструментом реалізації монетарної політики є ставка та обсяги рефінансування НБУ. Так, згідно із Положенням про процентну політику НБУ ставка рефінансування (refinancing rate) це: «процентна ставка, за якою Національний банк України надає банкам на визначений строк кредити рефінансування» [1, п. 1].

Національний банк встановлює процентну ставку за кредитами рефінансування під час проведення кількісного тендеру щодо реалізації обсягів рефінансування.

Слід відмітити, що процентна ставка рефінансування визначається на основі облікової ставки та залежно від строку та виду рефінансування і не може бути меншою, ніж облікова ставка [1, п. 5].

Звичайно, що в умовах значних загальноекономічних потрясінь у 90-х роках внаслідок розриву міжгалузевих зв'язків між країнами колишнього СРСР банківській сектор потребував підтримки. Це, у свою чергу, зумовило необхідність пом'якшення умов надання кредитів рефінансування з боку НБУ, що призвело до того, що рівень середньозваженої ставки рефінансування був нижчим ніж рівень облікової ставки.

Що стосується динаміки останніх 5 років, то умовно цей період можна поділити на 2 етапи:

Перший етап (2010-2013 роки) – це період відносно низької ставки рефінансування НБУ коли її значення досягало 7% чого у річному вимірі ніколи не спостерігалось.

У цей період економіки розвивалась в умовах низької інфляційної динаміки з майже нульовими темпами економічного зростання у 2012-2013 роках.

Звичайно в умовах наявності інфляційних ризиків у 2010-2011 році ставка рефінансування НБУ була дещо більше ніж у 2012-2013 роках, коли було досягнуто ключову ціль НБУ, а саме цінову стабільність, та відповідно НБУ перейшов до забезпечення інших цілей визначених українським законодавством – до забезпечення економічного зростання, наслідком чого було зменшення ключової ставки.

Відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України [2, ст. 99].

При виконанні своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі.

Національний банк також сприяє додержанню стійких темпів економічного зростання та підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України за умови, що це не перешкоджає досягненню цілей, визначених у частинах другій та третій цієї статті [3, ст. 6].

Другий етап (2014-по теперішній час) – це період різкого знецінення гривні та відповідно посилення цінової волатильності та збільшення панічних настроїв у суспільстві.

У таких умовах природною реакцією НБУ було перехід до більш жорсткої монетарної політики із введенням адміністративних обмежень на валютному ринку та відповідним підвищенням процентних ставок.

Наслідком контрінфляційних заходів НБУ було не тільки сповільнення інфляційної хвилі в Україні а й зменшення темпів девальвації гривні.

Однак, не дивлячись на значну відповідність динаміки курсових показників та ставки рефінансування, слід відмітити, що процентна політика це лише частина загальної монетарної політики, яка в останні роки функціонувала в умовах значних адміністративних обмежень на валютному ринку, тому говорити про зменшення девальвації гривні лише через проведення більш жорсткої процентної політики НБУ не є коректним. Тим більше, що наразі трансмісійність процентного каналу монетарного регулювання є дуже низькою.

Як і кожний захід економічної політики підвищення облікової ставки та відповідно збільшення середньозваженої ставки рефінансування має як позитивні так і негативні моменти.

До негативних можна віднести зростання вартості залученого капіталу з боку банківського сектору, що відповідно стримує розвиток кредитування в країні.

Проте, враховуючи першочергову задачу НБУ, а саме забезпечення стабільності гривні, а також неможливість здійснювати повноцінне планування виробничого процесу підприємствами, забезпечення цінової стабільності не тільки де-юре, а й де-факто є першочерговим заходом для стимулювання економічної активності в країні, оскільки немає різниці оскільки будуть коштувати кредитні ресурси для підприємств, в умовах коли власник підприємства не знає чи буде його підприємство працювати завтра чи ні.

Крім того, враховуючи низький рівень залучення кредитних ресурсів вітчизняними підприємствами вплив зазначеного чинника є дещо обмеженим.

Література:

1. Положення про процентну політику Національного банку України // Постанова Правління Національного банку України від 18.08.2004 р. № 389 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.

2. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.

3. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.

ТРИ ПАРАДИГМЫ МЕНЕДЖМЕНТА

Мирошниченко И.Ю.

*Научный руководитель: Бабайлов В.К., к.э.н., доцент
Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет*

Обзор литературных источников показывает, что в последние два-три года на кафедре экономики ХНАДУ сделаны значительные успехи методологического характера. Введены новые термины и определены соответствующие им понятия «Основная теория» и «Основной закон» как основа формирования парадигм. Определено место парадигмы как завершающего элемента формирования науки. Это способствовало углублению понимания и наиболее корректной дефиниции и самой науки, её связи с парадигмой и другими фундаментальными методиками. Показано, что парадигма – важнейший элемент содержания науки, что без парадигмы нет и науки! Создана универсальная модель разработки парадигм любых сфер деятельности в форме периодической системы, таблицы методик. Разработаны три парадигмы менеджмента: прошлая, настоящая и будущая.

Целью данного доклада явилась характеристика трёх парадигм менеджмента.

Для её достижения были использованы материалы публикации [1]. Из неё следует, что разработка всех трёх парадигм экономики была реализована только после введения двух новых понятий: «Основная теория» и «Основной закон» менеджмента. А парадигмы менеджмента являются результатом апробации Основного закона Временем – установления одной основной неизменной черты менеджмента на определённом длительном историческом этапе развития.

Для первой парадигмы менеджмента характерно совмещение в одном лице и деятельности и организации деятельности. Организация деятельности таких менеджеров-рабочих была ограниченной и неэффективной [1]. Парадигма совмещённого менеджмента господствовала при рабовладельческом, феодальном и капиталистическом строе вплоть до конца XIX века. Такой менеджмент был характерен даже для уровня государственного менеджмента: правители государств были не только менеджерами, но и непосредственно участвовали в сражениях.